

MALTA

**QORTI ĊIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMĦALLEF
GIANNINO CARUANA DEMAJO**

Seduta tas-7 ta' Mejju, 2004

Ċitazzjoni Numru. 315/2000/1

***GasanMamo Insurance Agency Limited* u din għan-
nom u in rappreżentanza tas-soċjetà estera *CGU
Insurance p.l.c.* kif surrogata fid-drittijiet ta' l-
assikurata tagħha **Bernardette Lourdes Schembri** sija
bil-polza u sija bil-liġi; u l-istess **Bernardette Lourdes
Schembri**, illum miżżewġa **Borg****

Versus

Salvu Schembri

Din il-kawża hija dwar incident tat-triq li seħħ fil-5 ta' Novembru 1998 fiż-Żurrieq.

lċ-ċitazzjoni tgħid illi dakinhar il-konvenut, li kien qed isuq il-vettura bin-numru CAL 605, fi Blue Grotto Avenue, iż-Żurrieq, ħabat mal-vettura LUV 555, proprjetà ta' l-attriċi **Bernardette Lourdes Schembri**, illum miżżewġa **Borg**, u misjuqa minnha stess, u li kienet assikurata taht polza *comprehensive* mas-soċjetà attriċi. Is-soċjetà attriċi għamlet tajjeb għall-ħsara taht il-polza billi ħallset elf sitt

mija u tmintax-il lira u seba' ċenteżmi (Lm1,618.07), magħduda tlieta u tmenin lira (Lm83) għal *loss of use*. Billi qegħdin igħidu illi l-konvenut waħdu jaħti għall-incident, l-atturi fetħu din il-kawża u qegħdin jitolbu illi din il-qorti:

1. tgħid illi l-ħtija kienet tal-konvenut waħdu, u dan għalhekk għandu jwieġeb għad-danni;
2. tillikwida d-danni fis-somma ta' elf sitt mijja u tmintax-il lira u seba' ċenteżmi (Lm1,618.07), jew somma aktar preċiża; u
3. tikkundanna lill-konvenut iħallas id-danni hekk likwidati, flimkien ma' l-imagħax u l-ispejjeż, fosthom għaxar liri u nofs (Lm10.50) tal-konsult, dawk ta' l-ittra ufficjali tat-30 ta' Lulju 1999, u dawk ta' l-ittra ufficjali ipprezentata flimkien maċ-ċitazzjoni għan-notifika ta' l-assikuratur tal-konvenut.

B'nota tal-5 ta' Mejju 2004¹ l-atturi naqqsu t-talba bi tmenin lira (Lm80) għal elf ħames mijja u tmienja u tletin lira (Lm1,538).

Il-konvenut ressaq l-eċċezzjoni illi l-ħtija kienet ta' l-attriċi Bernardette Lourdes Schembri, is-sewwieqa tal-vettura assikurata.

L-incident seħħ hekk:

Il-konvenut kien qiegħed isuq fi Blue Grotto Avenue, iż-Żurrieq, ġej mid-direzzjoni ta' Wied iż-Żurrieq. Mal-ġenb ta' Blue Grotto Avenue, fuq il-lemin tal-konvenut, hemm *service road*. Meta wasal quddiem il-bokka ta' Triq il-Qroll, li hija triq laterali fejn il-bankina li tifred Blue Grotto Avenue mis-*service road* hija interrotta biex tippermetti illi traffiku ħiereġ minn Triq il-Qroll jidħol fi Blue Grotto Avenue, il-konvenut kiser lejn il-lemin biex jidħol fis-*service road*. Biex jagħmel hekk kellu jaqsam il-linja ta' traffiku sejra lejn Wied iż-Żurrieq. Dak il-ħin ra lill-attriċi ġejja lejn Wied iż-Żurrieq, iżda l-konvenut xorta qasam minn quddiemha għax deherlu li kienet il-bogħod biżżejjed biex jilħaq jaqsam qabel ma tilħqu l-attriċi.

L-attriċi inħasdet meta rat lill-konvenut jaqsam quddiemha, u baqgħet dieħla fih għax ma kellhiex ħin u spazju biżżejjed biex tevita l-impatt.

¹ Fol. 123.

Mill-mod kif seħħ l-incident jidher ċar illi l-ħtija hija kollha tal-konvenut. Dan ma kienx każ fejn, meta l-konvenut beda l-manuvra li jaqsam il-linja ta' traffiku li kellu preċedenza, l-attriċi kienet għadha ma tidhirx iżda laħqitu għax kienet qiegħda ġġerri wisq; kien każ fejn il-konvenut ra lill-attriċi ġejja lejha, iżda għamel kalkolu żbaljat li seta' jiżgiċċa qabel ma tilħqu. Hekk il-konvenut naqas mill-obbligu li, qabel ma jaqsam quddiem traffiku li għandu l-preċedenza, jara li ma jagħmel xejn li lil dak it-traffiku jġiegħlu jibdel id-direzzjoni jew il-veloċità biex jevita l-ħabta.

Il-konvenut jallega li l-attriċi kienet qiegħda ġġerri wisq, kif jixhed it-tul tal-*brake marks*, u li kien dan li wassal għall-incident. Fil-fehma tal-qorti, iżda, ma tistax tasal għal konklużjoni dwar il-veloċità ta' l-attriċi mit-tul tal-*brake marks*, kemm għax it-triq kienet imxarrba bix-xita u għalhekk il-*braking distance* tkun itwal, ukoll għal veloċità aktar baxxa, u kif ukoll għax il-pożizzjoni tal-*brake marks* turi li l-karrozza ta' l-attriċi mxiet għall-ġenb, x'aktarx għax daħlet fi *skid* wara li l-konvenut ħolqilha emerġenza bil-manuvra bla għaqqal tiegħu. Il-qorti ma hix sodisfatta li saret il-prova illi l-attriċi kienet *main road abuser*.

Lill-qorti wkoll ma jidhrilhiex li hija wisq rilevanti l-kwistjoni jekk il-konvenut setax, f'dik il-parti tat-triq, jikser lejha il-lemin kif għamel meta hemm sinjal li jipprojbixxi liwi lejha il-lemin. Il-konvenut igħid illi dik il-manuvra seta' jagħmilha għax id-divjet huwa biex ma tidħolx fi Triq il-Qroll u mhux biex ma tidħolx fis-*service road*; igħid illi huwa għalhekk illi l-linja tan-nofs tat-triq hija interrotta, biex turi li seta' jaqsamha.

Madankollu, ukoll jekk il-manuvra li għamel il-konvenut kienet leċita, xorta ma setax jagħmilha fil-waqt li għamilha, meta b'hekk fixkel traffiku li kellu preċedenza.

Għal dawn ir-raġunijiet, fil-fehma tal-qorti l-konvenut waħdu jaħti għall-incident għax qasam quddiem traffiku li kellu l-preċedenza u hekk ħoloq emerġenza.

Dwar il-*quantum* tad-danni, il-konvenut fis-seduta tad-9 ta' Jannar 2004² stqarr illi ma jikkontestax it-talba ta' l-atturi ħlief għal tmenin lira (Lm80). Rajna illi l-atturi b'nota tal-5 ta' Mejju 2004 naqqsu t-talba bi tmenin lira (Lm80) u

² Fol. 112.

Kopja Informali ta' Sentenza

għalhekk il-bilanċ li jifdal ta' elf ħames mija u tmienja u tletin lira (Lm1,538) ma hux kontestat.

Għal dawn ir-raġunijiet il-qorti taqta' l-kawża billi, wara li tiċġad l-eċċezzjonijiet tal-konvenut, u tgħid illi l-ħtija għall-incident kienet kollha tiegħu, tillikwida d-danni fis-somma ta' elf ħames mija u tmienja u tletin lira (Lm1,538) u tikkundanna lill-konvenut iħallas lill-atturi din is-somma, flimkien ma' l-imgħax u l-ispejjeż mitluba fiċ-ċitazzjoni.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----